

Az Amszterdami Szerződés

1996 márciusában Torinóban az EU működésének átfogó reformja céljából kormányközi konferencia kezdődött, mintegy a Maastrichti Szerződés kiegészítőjeként. A felhalmozódott aktuális problémák azonban mind tartalmában, mind időtartamában kibővítették és elnyújtották a konferencia programját.

A tárgyalásokat végül csak majd másfél év múltán 1997 júniusában Amszterdamban sikerült lezárni, melynek eredményeként kidolgozásra került az EU új alapszerződése, az Amszterdami Szerződés, amelyet 1997. október 2-án írtak alá, s a tagállami ratifikációkat követően 1999. május 1-én lépett életbe.

Az Amszterdami Szerződés eredményei elmaradtak a várakozásoktól, mivel nem született kielégítő eredmény az EU intézményrendszerének hatékonyabbá tételében, és a bővítés előkészítését elősegítő témakörökben. Az Unió előtt álló legfontosabb kihívásokat jelentő kérdéseket lényegében elhalasztották.

A Szerződés számos kérdésben előrelépést jelentett. A közös kül- és biztonságpolitika területén pozitív változásokat indukált és igen jelentős haladást ért el a bel- és igazságügyi együttműködés szorosabbra fűzésében.

Az új Szerződéssel a döntési mechanizmusok is jelentősen hatékonyabbá váltak. Az Európai Parlament döntési jogainak széleskörű kiterjesztése, valamint eljárási rendjének egyszerűsítése komoly előrelépést jelentett. Az Amszterdami Szerződés egyik fő célkitűzése volt a döntéshozatal átláthatóbbá, és emberközelibbé tétele. Ennek megvalósítása érdekében megkönnyítették az Unióval kapcsolatos információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférést, valamint áttekinthetőbbé tették az Európai Uniót és a Közösségeket létrehozó Szerződések.